

AANHANGSEL VERSLAGEN No. 197

UNIVERSUM EN STEEKPROEF VAN DE BLOEMBOLLENTEELT OP GESPECIALISEERDE
BEDRIJVEN IN HET GROOTSLAG t.b.v. HET RENTABILITEITSONDERZOEK

(basis Landbouwtelling C.B.S. 1965)

67/323

DE TUINBOUW IN HET GROOTSLAG

A. Het universum van de tuinbouw

Voor het verkrijgen van inzicht in de structuur van de tuinbouw in het Grootslag is gebruik gemaakt van de landbouwtelling over 1965 van het C.B.S. Van alle geregistreeerde bedrijven met tuinbouw in dit gebied waren gegevens ter beschikking betreffende de oppervlakte cultuurgrond, de geteelde gewassen, het hoofdberoep van de ondernemer en de gemeente van vestiging.

Op basis van deze gegevens kon, via normen, de arbeidsbehoefte per bedrijf worden berekend, zodat de bedrijven konden worden ingedeeld naar bedrijfsgrootteklasse. Tevens werd per bedrijf het percentage van de totale arbeidsbehoefte t.b.v. de groente- en bloembollenteelt vastgesteld opdat bedrijven die met andere takken van bedrijf waren verbonden konden worden onderkend.

Na deze bewerking bleken de 2153 geregistreeerde bedrijven als volgt te kunnen worden gespecificeerd:

1 bedrijven met een arbeidsbehoefte van minder dan 1 manjaar	827
2 bedrijven gemengd met andere takken van bedrijf of beroep en handelskwekers	189
3 bedrijven met meer dan 80% arbeid aan groente- en of bloembollenteelt	1137
Totaal aantal geregistreeerde bedrijven	2153

In verband met het feit, dat het rentabiliteitsonderzoek alleen betrekking zal hebben op gespecialiseerde bloembollenbedrijven, is het te onderzoeken universum beperkt tot bedrijven met meer dan 80% van de totale arbeidsbehoefte t.b.v. de bloembollenteelt. Onder de sub 3 genoemde 1137 bedrijven met meer dan 80% t.b.v. de groente- en/of bloembollenteelt, bleken 207 bedrijven voor te komen met een arbeidsbehoefte van meer dan 80% voor de bloembollenteelt.

Op deze 207 bedrijven wordt het onderzoek gebaseerd.

In tabel 1 zijn van genoemde aantallen bedrijven frequenties per bedrijfsgrootteklasse gegeven. In tabel 2 is een indruk verstrekt van de betekenis van deze frequenties door de arbeidsbehoefte per bedrijfsgrootteklasse (in manjaren) tot uitdrukking te brengen. Uit deze tabel blijkt o.m. dat het onderzoek op de gespecialiseerde bloembollenbedrijven betrekking heeft op ca. 15% van de totale arbeidsbehoefte van alle bedrijven met tuinbouw in het Grootslag.

B. Universum en steekproef van de bloembollenteelt op gespecialiseerde bedrijven

De 207 bedrijven die de basis voor het onderzoek vormen zijn in de volgende gemeenten gelegen:

Bovenkarspel	30	bedrijven
Grootebroek	35	"
Hoogkarspel	16	"
Wervershoof	25	"
Andijk	53	"
Enkhuizen	14	"
Venhuizen	34	"
	<u>207</u>	bedrijven

Voor de samenstelling van de steekproef zijn de bedrijven vanaf het kleinste bedrijf (1 manjaar) in oplopende volgorde gesorteerd. Binnen de onderscheiden grootteklassen is een volgorde aangebracht naar gemeente.

Uitgaande van een steekproefpercentage van 25 werd elk 4e bedrijf voor deelneming aan het onderzoek bezocht. Het resultaat van het bezoek aan de 52 aldus gekozen bedrijven is als volgt:

1. geschikt voor en bereid tot deelneming	29	bedrijven
2. geschikt voor, doch niet bereid tot deelneming	14	"
3. om administratieve reden niet geschikt tot deelneming	2	"
4. i.v.m. liquidatie bedrijf niet geschikt tot deelneming	1	"
5. gemengd met andere takken van bedrijf of beroep waardoor niet geschikt voor deelneming	2	"
6. om andere redenen (o.a. uitbreiding groenten) niet geschikt voor deelneming	4	"
	<u>52</u>	bedrijven.

Ter vervanging van de onder punt 2, 3 en 4 genoemde bedrijven werden 17 bedrijven van nagenoeg dezelfde grootte bezocht; hiervan werden 5 bedrijven in de 2e rondgang en het resterende aantal in de volgende rondgangen gerealiseerd.

De mate waarin de bedrijven van de steekproef over de diverse bedrijfsgrootteklassen en gemeenten in vergelijking met het universum zijn verdeeld blijkt resp. uit de tabellen 3, 4, 5 en 6.

Hierbij zij opgemerkt dat in deze vergelijking ook de 6, voor het onderzoek ongeschikt bevonden bedrijven onder de steekproef zijn verantwoord. Het was nl. niet mogelijk alle 207 bedrijven op geschiktheid te onderzoeken.

Tabel 1

BEDRIJVEN MET TUINBOUW
(Aantal bedrijven per bedrijfsgroottesklasse)

Bedrijfsgroottesklasse (in manjaren arbeids- behoefte)	Alle bedrijven	te klein (arbeids- behoefte < 1 man- jaar)	gemengd met andere takken v. bedrijf of beroep en handels- kwekers	Bedrijven met > 80% v.d. arbeids- behoefte t.b.v. bollen-en groente- teelt	
				totaal	waarvan bedrijven met > 80% t.b.v. de bollenteelt (univer- sum)
< 1,0 manjaar	827 (38%)	827	-	-	-
1,0 - < 1,5 "	427 (20%)	-	59	368	62 (30%)
1,5 - < 2,3 "	445 (21%)	-	60	385	59 (29%)
2,3 - < 3,4 "	258 (12%)	-	40	218	44 (21%)
3,4 - < 5,1 "	137 (6%)	-	16	121	25 (12%)
5,1 - < 7,7 "	43 (2%)	-	7	36	14 (7%)
7,7 - > 7,7 "	16 (1%)	-	7	9	3 (1%)
Totaal het Grootslag	2153 (100%)	827	189	1137	207 (100%)
In %	100	38	9	53	10

Bron: landbouwtelling C.B.S. 1965

Tabel 2

BEDRIJVEN MET TUINBOUW
(Arbeidsbehoefte per bedrijfsgroottesklasse in manjaren)

Bedrijfsgroottesklasse (in manjaren arbeids- behoefte)	Alle bedrijven	te klein (arbeids- behoefte < 1 man- jaar)	gemengd met andere takken v. bedrijf of beroep en han- delskwekers	Bedrijven met > 80% v.d. arbeids- behoefte t.b.v. bollen- en groen- teteelt	
				totaal	waarvan bedrijven met > 80% t.b.v. de bollenteelt
< 1,0 manjaar	368 (11%)	368	-	-	-
1,0 - < 1,5 "	523 (15%)	-	68	455	75 (15%)
1,5 - < 2,3 "	829 (24%)	-	110	719	109 (21%)
2,3 - < 3,4 "	717 (21%)	-	110	607	125 (24%)
3,4 - < 5,1 "	554 (16%)	-	68	486	101 (19%)
5,1 - < 7,7 "	264 (8%)	-	46	218	85 (16%)
7,7 - > 7,7 "	177 (5%)	-	92	85	25 (5%)
Totaal het Grootslag	3432 (100%)	368	494	2570	520 (100%)
In %	100	11	14	75	15

Bron: Landbouwtelling C.B.S. 1965

Tabel 3

VERGELIJKING TE ONDERZOEKEN UNIVERSUM EN STEEKPROEF
(Indeling naar bedrijfsgrootteklasse)

Bedrijfs-grootteklasse (in manjaren arbeids- behoefte)	Aantal bedrijven		Steekproef		Arbeidsbehoefte (manjaren)		Oppervl. cult.grond (are)		
	Universum	Steek- proef	Steekproef in % van universum	Steekproef universum sum	Steek- proef in % van universum	Steek- proef in % van universum	Universum	Steek- proef	Steek- proef in % van universum
1,0 - < 1,5 manjaar	62	15	24,2	75	18	24,0	10250	2694	26,3
1,5 - < 2,3 "	59	15	25,4	109	27	24,8	14096	2915	20,7
2,3 - < 3,4 "	44	12	27,3	125	34	27,2	15448	4147	26,8
3,4 - < 5,1 "	25	5	20,0	101	21	20,8	12325	2798	22,7
5,1 - > 5,1 "	17	5	29,4	110	33	30,0	13945	4615	33,1
Totaal	207	52	25,1	520	133	25,6	66064	17169	26,0

Tabel 4

VERGELIJKING TE ONDERZOEKEN UNIVERSUM EN STEEKPROEF
(Indeling naar plaats van vestiging)

Plaats van vestiging	Aantal bedrijven		Arbeidsbehoefte (manjaren)		Oppervl. cult. grond (are)	
	univer- sum	steek- proef	univer- sum	steek- proef	univer- sum	steek- proef
		in % van univer- sum	univer- sum	in % van univer- sum	univer- sum	in % van univer- sum
Bovenkarspel	30	9	97	33	12607	4675
Grootebroek	35	8	105	21	13142	2629
Hoogkarspel	16	5	43	15	5891	1948
Wervershoof	25	8	49	18	6192	2246
Andijk	53	12	116	26	15319	3403
Enkhuizen	14	2	29	3	3835	312
Venhuizen	34	8	81	17	9078	1956
Totaal	207	52	520	133	66064	17169
		25,1		25,6		26,0

Tabel 5

VERGELIJKING TE ONDERZOEKEN UNIVERSUM EN STEEKPROEF
(Indeling naar bedrijfsgrootteklasse)

Bedrijfsgrootte- klasse (in manjaren arbeidsbehoefte)	Oppervlakte tulpen in are			Oppervlakte gladiolen en bijgoed in are		
	univer- sum	steek- proef	steekproef in % van universum	univer- sum	steek- proef	steekproef in % van universum
1,0 - < 1,5 manjaar	4929	1084	22,0	1064	393	36,9
1,5 - < 2,3 "	6107	1544	25,3	2369	660	27,9
2,3 - < 3,4 "	6253	1750	28,0	3441	938	27,3
3,4 - < 5,1 "	5248	1084	20,7	2787	512	18,4
5,1 - > 5,1 "	5716	1660	29,0	3175	939	29,6
Totaal	28253	7122	25,2	12836	3442	26,8

Tabel 6

VERGELIJKING TE ONDERZOEKEN UNIVERSUM EN STEEKPROEF
(Indeling naar plaats van vestiging)

Plaats van vestiging	Oppervlakte tulpen in are			Oppervlakte gladiolen en bijgoed in are		
	univer- sum	steek- proef	steekproef in % van universum	univer- sum	steek- proef	steekproef in % van universum
Bovenkarspel	4979	1855	37,3	2241	627	28,0
Grootebroek	5085	895	17,6	3319	810	24,4
Hoogkarspel	2435	746	30,6	854	365	42,7
Wervershoof	3277	1130	34,5	687	345	50,2
Andijk	5669	1239	21,9	3625	927	25,6
Enkhuizen	1804	202	11,2	548	10	1,8
Venhuizen	5004	1055	21,1	1562	358	22,9
Totaal	28253	7122	25,2	12836	3442	26,8